

Wstęp

Część I

Istota i historia ubezpieczeń

Rozdział 1. Pojęcie ubezpieczenia i podstawowa terminologia (Piotr Jaworski, Jacek Micał)

- 1.1. Istota ubezpieczeń
 - 1.2. Wspólnota ryzyka i zasada wzajemności
 - 1.3. Ubezpieczenia komercyjne — prawo popytu i podaży
 - 1.4. Ubezpieczenia społeczne — regulacje administracyjne
 - 1.5. Podstawowa terminologia
 - 1.6. Ryzyko a niepewność
 - 1.7. Rodzaje ryzyka w ubezpieczeniach
 - 1.8. Zarządzanie ryzykiem z wykorzystaniem ubezpieczeń
 - 1.9. Dlaczego składka jest większa niż wartość oczekiwana straty spowodowanej potencjalną szkodą
 - 1.10. Podstawy kalkulacji składki
- Pytania sprawdzające

Rozdział 2. Zarys historii ubezpieczeń (Paweł Różycki)

- 2.1. Od praubezpieczeń do współczesności
 - 2.2. Początki ubezpieczeń — czasy starożytne i wczesne średniowiecze
 - 2.3. Średniowiecze i czasy nowożytne do końca XVI w.
 - 2.4. Wiek XVII i wiek XVIII
 - 2.5. Wiek XIX i wiek XX
 - 2.6. Rozwój ubezpieczeń w Polsce .
- Pytania sprawdzające

Rozdział 3. Klasyfikacja ubezpieczeń. Umowy ubezpieczenia (Małgorzata Iwanicz-Drozdowska)

- 3.1. Klasyfikacja ubezpieczeń
 - 3.2. Podstawowe informacje dotyczące umów ubezpieczenia
- Pytania sprawdzające

Część II

Bezpieczeństwo i finanse w sektorze ubezpieczeń prywatnych

Rozdział 4. Sieć bezpieczeństwa finansowego w sektorze ubezpieczeń (Małgorzata Iwanicz-Drozdowska)

- 4.1. Regulacje prawne dotyczące działalności ubezpieczeniowej
 - 4.2. Nadzór nad sektorem ubezpieczeń
 - 4.3. Systemy gwarancyjne w sektorze ubezpieczeń
- Pytania sprawdzające

Rozdział 5. Zarządzanie finansami zakładu ubezpieczeń. Solvency II (Marzanna Lament)

- 5.1. Podstawy prawne zarządzania finansami w zakładach ubezpieczeń
 - 5.2. Ryzyko w zarządzaniu finansami zakładów ubezpieczeń
 - 5.3. Zarządzanie aktywami
 - 5.4. Zarządzanie pasywami
 - 5.5. Zasady tworzenia i podziału wyniku finansowego
 - 5.6. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe i ich znaczenie
 - 5.7. Wypłacalność zakładu ubezpieczeń i jej ocena
 - 5.7.1. Pojęcie wypłacalności i czynniki ją kształtujące
 - 5.7.2. Solvency I a Solvency II
 - 5.7.3. Architektura Wypłacalności II (Solvency II)
 - 5.7.4. Wymagania kapitałowe
 - 5.7.5. Znaczenie mechanizmów kontrolnych w Solvency II
- Pytania sprawdzające

Rozdział 6. Działalność inwestycyjna/lokacyjna zakładów ubezpieczeń (Marzanna Lament)

- 6.1. Pojęcie polityki inwestycyjnej i jej cele
 - 6.2. Uwarunkowania prawne działalności inwestycyjnej/lokacyjnej zakładów ubezpieczeń
 - 6.3. Strategie inwestycyjne zakładów ubezpieczeń
 - 6.4. Wycena lokat w zakładzie ubezpieczeń
 - 6.4.1. Ogólne zasady wyceny
 - 6.4.2. Wycena według Polskich Standardów Rachunkowości
 - 6.4.3. Wycena według MSR/MSSF
 - 6.5. Asset Liability Management (ALM) jako metoda zarządzania aktywami zakładu ubezpieczeń
- Pytania sprawdzające

Rozdział 7. Wykorzystanie analizy wskaźnikowej do oceny sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń (Marzanna Lament)

- 7.1. Podmioty zainteresowane oceną sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń
- 7.2. Charakterystyka wybranych wskaźników finansowych
 - 7.2.1. Wskaźniki rentowności
 - 7.2.2. Wskaźniki wypłacalności
 - 7.2.3. Wskaźniki płynności finansowej i zdolności płatniczej
 - 7.2.4. Wskaźniki sprawności działania i współzależności

7.3. Przykład oceny sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń
Pytania sprawdzające

Część III

Ubezpieczenia oferowane przez sektor publiczny

Rozdział 8. Ubezpieczenie społeczne w systemie zabezpieczenia społecznego (Kamila Bielawska)

8.1. Istota i cechy ubezpieczenia społecznego
8.2. Konstrukcja systemu ubezpieczeń społecznych
Pytania sprawdzające

Rozdział 9. Organizacja systemu ubezpieczeń społecznych (Daniela Kitala)

9.1. Wprowadzenie do organizacji systemu ubezpieczeń społecznych
9.2. ZUS
9.3. KRUS
9.4. OFE
9.5. NFZ
Pytania sprawdzające

Rozdział 10. Ubezpieczenia emerytalne. Reforma systemu ubezpieczeń emerytalnych (Kamila Bielawska)

10.1. Istota zabezpieczenia emerytalnego
10.2. Charakterystyka ubezpieczenia emerytalnego
10.3. Reformy emerytalne
10.4. Ubezpieczenie emerytalne w Polsce po reformie strukturalnej (1 stycznia 1999 r.)
10.4.1. Ewolucja ubezpieczenia emerytalnego w Polsce
10.4.2. Zakres podmiotowy
10.4.3. Źródła i metody finansowania emerytur
10.4.4. Warunki uprawniające do emerytury i sposób jej obliczania
Pytania sprawdzające

Rozdział 11. Ubezpieczenia zdrowotne (Ewa Cichowicz)

11.1. Historia i istota ubezpieczenia zdrowotnego
11.2. Zakres ubezpieczenia zdrowotnego
11.3. Źródło i metody finansowania ubezpieczenia zdrowotnego
11.4. Warunki i sposób ustalania świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego
Pytania sprawdzające

Rozdział 12. Ubezpieczenia chorobowe i macierzyńskie (Ewa Cichowicz)

- 12.1. Historia oraz istota ubezpieczenia chorobowego i macierzyńskiego
 - 12.2. Zakres ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa
 - 12.3. Źródło i metody finansowania ubezpieczenia chorobowego i macierzyńskiego
 - 12.4. Warunki i sposób ustalania świadczeń z tytułu ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa
- Pytania sprawdzające

Rozdział 13. Ubezpieczenia wypadkowe (Radosław Kitala)

- 13.1. Historia i istota ubezpieczenia wypadkowego
 - 13.2. Zakres ubezpieczenia wypadkowego
 - 13.3. Źródło i metody finansowania ubezpieczenia wypadkowego
 - 13.4. Warunki i sposób ustalania świadczeń z tytułu ubezpieczenia wypadkowego
- Pytania sprawdzające

Rozdział 14. Ubezpieczenia rentowe (Ewa Cichowicz)

- 14.1. Historia i istota ubezpieczeń rentowych
 - 14.2. Zakres ubezpieczeń rentowych
 - 14.3. Źródło i metody finansowania ubezpieczeń rentowych
 - 14.4. Warunki i sposób ustalania świadczeń z tytułu ubezpieczeń rentowych
- Pytania sprawdzające

Część IV

Ubezpieczenia oferowane przez sektor prywatny

Rozdział 15. Organizacja działalności prywatnych zakładów ubezpieczeń (Magdalena Dominiak)

- 15.1. Charakterystyka procesów związanych z działalnością ubezpieczeniową
 - 15.2. Kanały dystrybucji w sprzedaży ubezpieczeń
 - 15.3. Bancassurance jako szczególny kanał dystrybucji
 - 15.4. Wybrane zagadnienia organizacji zakładów ubezpieczeń
- Pytania sprawdzające

Rozdział 16. Ubezpieczenia na życie (Ewa Dąbrowska)

- 16.1. Znaczenie i rodzaje ubezpieczeń na życie
- 16.2. Podstawowe produkty z zakresu indywidualnych ubezpieczeń na życie
 - 16.2.1. Podstawy konstrukcji ubezpieczeń na życie
 - 16.2.2. Zakres ubezpieczenia
 - 16.2.3. Podstawy oceny ryzyka w indywidualnych ubezpieczeniach na życie
- 16.3. Podstawowe produkty z zakresu grupowych ubezpieczeń na życie

- 16.3.1. Ubezpieczenia grupowe dla pracowników
 - 16.3.2. Ubezpieczenia grupowe dla klientów instytucji
- Pytania sprawdzające

Rozdział 17. Ubezpieczenia zdrowotne (Ewa Dąbrowska)

- 17.1. Rynek ubezpieczeń zdrowotnych
 - 17.2. Model ubezpieczeń zdrowotnych — organizacja dostępu do leczenia
 - 17.3. Zakres ubezpieczeń
 - 17.4. Zasady odpłatności za świadczenia medyczne
 - 17.5. Podstawy oceny ryzyka
- Pytania sprawdzające

Rozdział 18. Ubezpieczenia emerytalne (Kamila Bielawska)

- 18.1. Istota i funkcje ubezpieczenia emerytalnego
 - 18.2. Formy zabezpieczenia emerytalnego w III filarze polskiego systemu emerytalnego
 - 18.3. Ubezpieczeniowe formy kwalifikowanego zabezpieczenia emerytalnego w Polsce — charakterystyka i sposób oceny ryzyka
- Pytania sprawdzające

Rozdział 19. Ubezpieczenia mienia (Monika Wieczorek-Kosmala)

- 19.1. Znaczenie i rodzaje ubezpieczeń mienia
 - 19.2. Podstawowe standardy w ubezpieczeniach mienia
 - 19.2.1. Standardy dotyczące sposobu formułowania zakresu ubezpieczenia
 - 19.2.2. Standardy dotyczące sum ubezpieczenia
 - 19.2.3. Standardy dotyczące systemów ubezpieczenia
 - 19.2.4. Standardy dotyczące ograniczeń odpowiedzialności ubezpieczyciela
 - 19.3. Podstawowe produkty z zakresu ubezpieczeń mienia
 - 19.3.1. Ujęcie produktowe ubezpieczeń mienia
 - 19.3.2. Ubezpieczenia ogniowe, kradzieżowe i od wszystkich ryzyk
 - 19.3.3. Ubezpieczenia techniczne
 - 19.3.4. Ubezpieczenia transportowe
 - 19.4. Podstawy oceny ryzyka w ubezpieczeniach mienia
- Pytania sprawdzające

Rozdział 20. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Daniel Szewieczek)

- 20.1. Funkcje i znaczenie ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
 - 20.1.1. Odpowiedzialność cywilna i jej implikacje ubezpieczeniowe
 - 20.1.2. Charakterystyka ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
- 20.2. Ubezpieczenia obowiązkowe odpowiedzialności cywilnej
 - 20.2.1. Ubezpieczenia obowiązkowe odpowiedzialności cywilnej w systemie finansowym
 - 20.2.2. Standardy powszechnych (ustawowych) ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
 - 20.2.3. Standardy pozostałych szczególnych ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności

cywilnej

20.3. Ubezpieczenia dobrowolne odpowiedzialności cywilnej

20.3.1. Ubezpieczenia dobrowolne OC z tytułu szkód wyrządzonych osobom trzecim w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu

20.3.2. Ubezpieczenia dobrowolne OC z tytułu szkód wyrządzonych osobom trzecim przez członków gospodarstw domowych

20.4. Podstawy oceny ryzyka w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej

Pytania sprawdzające

Rozdział 21. Ubezpieczenia finansowe (Maria Gorczyńska, Monika Wiczorek-Kosmala)

21.1. Znaczenie i rodzaje ubezpieczeń finansowych

21.2. Ubezpieczenia kredytu

21.2.1. Istota i rodzaje ubezpieczeń kredytu

21.2.2. Ubezpieczenie kredytu bankowego

21.2.3. Ubezpieczenie kredytu kupieckiego

21.2.4. Ubezpieczenie należności ratalnych, czynszów leasingowych oraz należności faktoringowych i forfaitingowych

21.3. Gwarancje ubezpieczeniowe

21.3.1. Istota i rodzaje gwarancji ubezpieczeniowych

21.3.2. Charakterystyka wybranych rodzajów gwarancji ubezpieczeniowych z punktu widzenia ich przeznaczenia i przedmiotu zabezpieczenia

21.4. Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych

21.5. Podstawy oceny ryzyka w ubezpieczeniach finansowych

Pytania sprawdzające

Rozdział 22. Działalność reasekuracyjna (Helena Ogrodnik)

22.1. Istota reasekuracji

22.2. Funkcje reasekuracji

22.3. Formy i metody reasekuracji

22.3.1. Reasekuracja fakultatywna, obligatoryjna i mieszana

22.3.2. Reasekuracja proporcjonalna i nieproporcjonalna

22.4. Ocena działalności reasekuracyjnej

22.5. Rynek reasekuracyjny

Pytania sprawdzające

Bibliografia